Wilde kindertijd in Rajneeshpuram: Joss Paddock

Context: Ik woon al 20 jaar in 2 kleine stadjes in het oosten van de staat Washington. 16 jaar in Chelan (5.000 inwoners) en de laatste 4 jaar in Wenatchee (35.000 inwoners), die beide op een uur van elkaar liggen aan dezelfde weg die door Antelope loopt, 5 uur rijden naar het zuiden. De man die dit kunsttijdschrift hier uitgeeft is een grote creatieve/ culturele aanwinst voor onze gemeenschap, die nogal conservatief is en een culturele injectie nodig heeft.
Toen hij hoorde dat ik op de Ranch geweest was, vertelde hij me dat hij Wild Wild Country (3 keer) had gezien en me graag zou interviewen. Ik zei dat ik dat graag zou doen. 90 minuten zaten we samen met een biertje terwijl hij ons gesprek opnam. Dit artikel is het resultaat. Hij stelt zelf een maandelijkse publicatie samen. Ik zei tegen hem dat het zijn artikel was en dat hij moest doen wat hij wilde met hoe hij het schreef. Hij liet het me wel eerst lezen, hoewel ik hem niet lastig wilde vallen om kleine aanpassingen te maken, om te proberen te regelen hoe ik of de 'geschiedenis' of wat dan ook precies zou overkomen.
Ik ben best tevreden met het resultaat. Hoewel ik een beetje de neiging heb om delen ervan aan te passen, ben ik toch blij dat ik dat niet heb gedaan.
Joss Paddock

Wild wild childhood: Joss Paddock over zijn tijd in Rajneeshpuram
Artikel van Ron Evans in The Comet, een kunsttijdschrift in Wenatchee, WA.

In 1981 zocht een groeiende beweging uit India, Rajneesh genaamd, nieuwe gebieden om hun religie die geen religie was te belijden - omdat ze steeds aantrekkelijker waren geworden voor westerlingen en een beetje te berucht in India. Ze kozen voor een ranch van 80.000 hectare op het platteland van Antelope, Oregon. De Rajneeshpuram, genoemd naar zijn leider Bhagwan Shree Rajneesh (later bekend als Osho), groeide zo snel dat de plaatselijke bevolking er snel van schrok. Al die vreemden die hun gebied overnamen, in het rood gekleed, sommige met wapens. Hun leider leek zo uit een sekte goeroe line-up van Central Casting te komen, terwijl hij rondreed in een van zijn 93 Rolls Royces. En nooit ver van Osho, zijn rechterhand, Ma Anand Sheela met haar schaapachtige grijns en imposante aanwezigheid. Ja, het was veel om te verwerken voor de dorpelingen, en deze xenofobie en botsing van culturen zou leiden tot een van de meest bizarre saga's die de natie ooit heeft gezien - misdaadonderzoek, spionage, massale vergiftigingen, naakt gedoe, een goeroe op de vlucht en uiteindelijk de ontmanteling van de Rajneeshpuram. Het grootste deel van deze saga werd briljant in beeld gebracht in de baanbrekende Netflix-docu-serie Wild Wild Country, die een aanrader is voor het invullen van de details buiten dit persoonlijke verslag.

Wat dat betreft...ik hoorde onlangs dat iemand hier uit de buurt als kind vier jaar in de commune had doorgebracht - en grappig genoeg kende ik hem al. Joss Paddock is iemand met wie ik in de loop der jaren een praatje had gemaakt, meestal over artistieke dingen. Ik heb hem via zijn vriendin ontmoet, de plaatselijke kunstenares/schilderes Sara Hasslinger. Ze werkten onlangs allebei samen aan de nieuwe WENATCHEE muurschildering op de Avenue tussen Mela en de Antiekwinkel.
Toen ik hoorde van Paddocks geschiedenis heb ik onmiddellijk contact gezocht om te praten over een artikel voor The Comet, niet echt wetende hoe enthousiast hij zou zijn over het idee. Dit was tenslotte een zeer controversiële en polariserende groep, en dit is een klein dorp. Ik was blij toen hij niet alleen interesse toonde om zijn verhaal te delen, maar daar ook enthousiast over was.

'Ik beschouw mijn tijd in de commune als een van de hoogtepunten van mijn leven. Het was een hele liefdevolle en creatieve plek. Een hele intellectuele plek.' zegt Paddock met een brede grijns.

Ik hoop dat hij ooit een autobiografie schrijft, zodat hij zijn verhaal in detail kan vertellen. Maar voor het zover is, hier is het verkorte verhaal van een kleine jongen die opgroeide in een van de beroemdste sekte-gemeenschappen uit de Amerikaanse geschiedenis.

Allereerst... laten we het even over het woord 'cult' (sekte) hebben. Ben je beledigd dat het gebruikt wordt in verband met Rajneeshpuram?
Nee, eigenlijk geloof ik dat we dat woord terug moeten pakken. 'Cult' is in wezen een afkorting van cultuur. Het wordt eigenlijk gewoon gebruikt om een cultuur te beschrijven die verkeerd begrepen of niet gewaardeerd wordt.

Hoe en wanneer kwamen jullie in de commune terecht?
We woonden in Asheville, North Carolina in 1981 - mijn moeder was al een tijdje met de beweging bezig. Ze had erover gelezen en op dat moment stonden mijn ouders op het punt te gaan scheiden. Mijn moeder wilde mij en mijn zus meenemen naar de commune en mijn vader hoopte het huwelijk en het gezin bij elkaar te houden. Mijn moeder zei, je kunt proberen me tegen te houden of je kunt met me meegaan. Dus gingen we allemaal naar Oregon en sloten we ons aan bij de commune.

Dat lijkt een vrij abrupte ommekeer in je leven. Hoe oud was je toen?
Ik was zes toen we daarheen verhuisden, mijn zus was acht. Het was echt te gek, en toen we daar aankwamen was het zo'n andere manier van leven. Het was even wennen. En een deel van de filosofie van de beweging was het idee om het nucleaire gezinsmodel te doorbreken, dus we gingen er allemaal heen als een gezin, maar... weet je, dingen veranderden onmiddellijk toen we daar aankwamen. Veel mensen realiseren zich niet - en dit komt niet aan bod in de film - dat de kinderen apart van de volwassenen leefden. We noemden het Kids Town. We hadden een oude school opgeknapt, dat is die je in de documentaire ziet, en we knapten hem op en maakten er ons thuis van. En we werden aan ons lot overgelaten en we renden overal heen en bouwden gigantische tentplatforms en we schuifelden erop en overal overheen. We hadden vooral veel plezier. Er kwamen af en toe wat volwassenen langs en we hadden allemaal een buddysysteem voor als we rondliepen, de oudere kinderen pasten zo'n beetje op de jongere. Mijn zus en ik zaten in aparte groepen. Voor haar was het wat moeilijker

omdat zij ouder was en op een openbare school had gezeten, terwijl ik net die schoolgaande leeftijd kreeg.

Wanneer zag je dan je familie?
Niet zo vaak. Misschien tijdens de lunch in de cafetaria, of bij sommige bijeenkomsten.

Joss en zijn moeder, Madhurya Paddock, in de commune in 1983.

Wow. Dat lijkt me nogal wat om dat uit de documentaire te laten.
Ja, ik vraag me af of de filmmakers gedacht hebben dat het gewoon te veel zou zijn voor de kijkers. Of ze hebben het eruit geknipt uit tijdgebrek, ik weet het niet. Maar nadat ik gewend was geraakt aan hoe de dingen daar werkten, vond ik het geweldig. We leerden onafhankelijk te zijn en vrij van bepaalde hechtingen. En we waren kinderen, dus we speelden meestal gewoon, door overal over de woestijnheuvels te rennen. En het werkte goed voor mijn familie omdat mijn zus en ik niet meer hoefden toe te kijken hoe onze ouders steeds ruzie maakten. Het was niet zo dat ons gezegd werd dat we onze ouders niet mochten zien, dat konden we wel als we wilden. Maar nogmaals, het was zo opgezet dat... je het na een tijdje niet meer nodig had.

Was er enige vorm van onderwijs voor de kinderen op het terrein?
Nee, niet echt een normale school in die zin. We leerden hoe we bepaalde klusjes moesten doen en we leerden wat basisvaardigheden zodat we konden helpen. Het was geen kinderarbeid of zoiets. Maar dat was een van de dingen die zij (van buiten de commune) probeerden te gebruiken om ons te sluiten. Ze zeiden, deze kinderen krijgen niet wat ze nodig hebben, dus we gaan naar binnen en nemen ze mee. Dat hebben ze wel geprobeerd.

Hebben ze al je kleren rood geverfd zodra je bij de poort aankwam?
Nou, mijn ouders waren al naar een bijeenkomst van de groep in Californië geweest voordat we naar Oregon verhuisden en toen ze terugkwamen hadden ze rode kleren aan. Toen hebben ze al onze kleren rood geverfd. Zelfs ons ondergoed.

Dat is erg grondig. Hebben de leiders van de groep je ooit uitgelegd wat de rode kleding inhield?
Misschien is het me wel uitgelegd, maar dat weet ik niet meer. Het was vreemd. Ik bedoel... we waren naar een gewone openbare school geweest in gewone kleren en dan was het een beetje vreemd om aan te komen op dit uitgestrekte complex. En ik had me voorgesteld dat er een grote tent of zoiets in de woestijn zou zijn, maar zoals je in de documentaire ziet, waren er overal huizen en gebouwen. In het begin was het overweldigend.

Ik denk dat het zou hebben gevoeld als een kinderkamp als het niet het hele jaar door was, en de bevolking niet steeds zo veranderde. Er waren misschien 1200 mensen toen we erheen verhuisden. En dan waren er op festivals in de zomer tussen de 10.000 en 20.000 mensen. En later denk ik dat er misschien wel bijna 5000 inwoners waren.

Ik had over deze groep gehoord toen ik klein was. Als wij naar Bend, Oregon reden om familie op te zoeken, zeiden ze altijd, daar woont Les Schwab. En verderop woont die goeroe. Ook ik stelde me enkel een paar honderd mensen voor en een oude kerel in een tent. Wild Wild Country was de eerste keer dat ik echt zag hoe massaal deze groep uiteindelijk geworden is.
Ja, het konden er waanzinnig veel zijn. Er waren veel meer mensen dan de plaatselijke bevolking in het gebied.

Was je op de hoogte van de controverse over de lokale bevolking en hoe de groep werd afgeschilderd in de media?
Niet zozeer met de vijandigheid van de plaatselijke bevolking. We wisten dat we daar tot op zekere hoogte voorzichtig mee moesten zijn, en we wisten dat we - nu beroemd - een grote groep gewapende mensen hadden om de commune te beschermen. Maar ze hingen krantenknipsels op in de cafetaria van de commune met al die verhalen dat wij een enge sekte waren en je weet wel... die mensen zijn de meest kwaadaardige mensen op de planeet. Dus we wisten allemaal hoe we werden gezien, maar het was niet dat er dagelijks geweld gebeurde of wat dan ook. Ik herinner me, toen we in Antelope waren, dat sommige inwoners ons probeerden te intimideren door heen en weer te rijden en hier en daar met geweren rond te lopen.

Als ze de straaljagers over lieten vliegen was dat iets wat onze aandacht trok. We hadden geen TV maar we keken soms naar films en een van die films was The Day After, over een kernoorlog. Een van de meest memorabele scènes voor mij was wanneer je de raketten ziet opstijgen en het is alsof... oké, de Derde Wereldoorlog is begonnen. Dus we spraken soms over de mogelijkheid van een grote aanval of ramp en hoe het leven daarna zou zijn. Soms voelden we alsof ze het op ons gemunt hadden, denk ik.

Osho rijdt langs in zijn Rolls Royce (drive by) in 1983. Foto van Samvado Gunnar Kosattz.

Dat Sheela bij de Ted Koppel talkshow zat te vloeken en te dreigen maakte het niet gemakkelijker. En zelfs dat gedoe met die Rolls Royces

- dat werd allemaal gebruikt als een manier om ons af te schilderen als een stelletje gekken.

Dat Rolls Royce gedoe was behoorlijk maf.
Dat is wat Baghwan wilde, hij wilde zich als een soort mafkees voordoen en dan zei hij, als je alleen die Rolls Royces ziet, dan heb je de clou gemist. Het klonk bijna alsof... dit is hoe we sommige mensen eruit schiften. (Lachend): maar ik verwacht niet dat iemand dat gelooft.

Er zijn beelden uit een Viha Rajneesh documentaire (The Way Of The Heart) van Osho die een van zijn beroemde drive-bys maakt terwijl de commune allemaal in een rij langs de kant van de weg staat. Op een gegeven moment stopt hij en geeft een kleine jongen een speelgoed Rolls Royce. Dat jongetje was jij als 10-jarige.
Ja. Sheela zei tegen mijn ouders dat hun zoon voor de camera dit cadeau zou krijgen. Ik dacht dat het een knuffeldier zou zijn, dat kregen de kinderen meestal. Toen hebben ze dit opgezet als een soort foto-opname voor de documentaire The Way Of The Heart. Meer als een soort promotie voor de groep. En dus was hij een soort kerstman voor ons. Hij sprak niet in die tijd, dus dit was eigenlijk onze interactie met hem.

Osho geeft een speelgoed Rolls Royce aan een 10-jarige Joss (Youtube 0:28 min).

Ik denk dat het te veel is om te hopen dat je dat speelgoed nog hebt?
Nee, helaas niet. Ik denk niet dat het ooit de commune heeft verlaten. ik herinner me dat het daar in de speelgoedkist verdween.

Hoe gingen je ouders er, na een tijdje in de commune, mee om dat ze hun kinderen niet echt zagen?
Mijn moeder vond het prima. Mijn vader had het er moeilijker mee. Maar hij had een paar vriendinnen om hem gezelschap te houden.

Ik vind dat wel een eerlijke ruil.
Eerlijk gezegd denk ik dat mijn vader rouwde om zijn verlies van de Amerikaanse droom. Hij heeft nooit echt een plaats gevonden in de commune. Hij is uiteindelijk met iemand van daar vertrokken, die nu mijn stiefmoeder is. Mijn moeder is ook met iemand van de commune vertrokken toen alles uiteenviel.

Wat is volgens jou de kern van wat Osho probeerde te leren?
Om te breken met hechtingen. En om vrede met jezelf te hebben door middel van meditatie. En ook al was hij die grote, je weet wel, een beroemde leider, hij zei altijd dat de beweging niet om hem draaide. Hij wilde niet dat we gewoon weer een andere religie zouden maken, hij wilde het tegendeel daarvan. Je had die andere dingen (religie en bezittingen) niet nodig om verlicht te zijn, je moest het gewoon van binnen vinden. Het ging er echt om weg te lopen van de valkuilen van de moderne wereld.

Wat vind je van Sheela? De documentaire maakt duidelijk dat ze iemand was die stront oprakelde. En iemand die in veel opzichten veel schade aan de beweging heeft toegebracht.
Ik kreeg de rillingen toen ik haar voor het eerst de heuvel op zag lopen in de documentaire. Ik was geschokt. Ze hebben haar gevonden. Ze kregen haar aan het praten voor de film. Dat was een grote vis. Eerlijk gezegd vind ik het heel moeilijk om naar haar te kijken. De manier waarop ze handelt, alle dingen die ze deed en zei. Ze was zo gemeen. Vroeger gingen alle kinderen naar haar huis voor chocoladekoekjes en Coca-Cola. Maar het is nu wel duidelijk wat voor iemand ze is. Ik weet nog dat ik haar vliegtuig zag vertrekken toen ze de commune verliet. Het was een grote dag. Een soort holy shit moment. Daarna stortte de boel snel in elkaar.

Wat vind je over het algemeen van Wild Wild Country?
Ik vond het geweldig. En het is geweldig omdat ik er zo lang niet over gepraat heb. Het was altijd als 'die grote gekke sekte' en ik kon wel mijn verhaal proberen te vertellen, maar het was moeilijk om het onder woorden te brengen. En nu kan ik dit dus aan mensen laten zien en ik heb het gevoel dat het goed werkt. Het richt zich natuurlijk een beetje op het drama en de paleisintriges, maar ik denk dat het over het algemeen geweldig is. Het voelde soms een beetje alsof je oude familietrauma's op TV opnieuw beleeft.

Ik was blij dat ze die toestand lieten zien over het herplaatsen van daklozen in de commune, het Home Share programma. Een van mijn favoriete momenten in de film was toen een van die mannen zei dat hij niet weg zou gaan voordat iedereen van de groep weg was. Veel van hen vonden daar een echt thuis. Natuurlijk was het een heel riskant plan om al die mensen in huis te halen, want er zaten sommige duidelijke psychopaten bij. En het was zo walgelijk, de manier waarop ze die mensen stiekem begonnen te drogeren om ze rustiger te maken, een complete minachting voor deze mensen. Dat is een lelijk deel van het verhaal.

Was er, door de doc serie, iets wat je geleerd hebt dat je nooit eerder wist?
Oh ja. De in stukken gehakte bevers. Ik kende dat verhaal niet. (NB: Je moet de serie bekijken om dit te begrijpen).

De film gaat een beetje in op de elementen van de commune die de wenkbrauwen doen fronsen - specifiek het naakt schreeuwende meditatie gedoe, wat lijkt op een David Lynchiaanse orgie. Waren de kinderen ooit blootgesteld aan dit soort... dingen?
Nee, er was niets van dat alles om de kinderen heen. Niet in onze commune in ieder geval. Ik heb wel gelezen over een paar twijfelachtige dingen met kinderen uit één van de communes in India, maar dat was allemaal wat wilder en chaotischer dan bij ons. Maar nee, we hebben nooit... Ik denk dat het meest seksuele dat ik me kan herinneren van mijn tijd daar was dat je af en toe het geluid hoorde van mensen die in hun tent ergens in de nacht lagen te vrijen. Maar nee, niets van wat ik ooit heb gezien wees erop dat kinderen daaraan werden blootgesteld. Er was wel veel tongzoenen met de volwassenen.

Ik heb gehoord dat er soms regelrechte orgieën waren en dat wil ik wel geloven. Osho heeft gezegd dat je niet kunt mediteren als je de hele tijd

aan seks denkt. Dus ja, laat je maar gaan, haal het allemaal maar uit je systeem en breng het dan terug naar de meditatie.

Heb je nog steeds contact met de kinderen van de commune?
Mijn beste vriend, Sadhu, komt daar vandaan, we gingen in de commune niet veel met elkaar om, maar later zijn we goede vrienden geworden. Hij is in tegenstelling tot mij in de commune geboren. Hij is later de City Manager geworden van Vancouver, British Columbia. Maar ja, we zijn in de loop der jaren contact blijven houden en we hebben samen een reis naar Europa gemaakt en daar een aantal vrienden opgezocht. Er is ook een gemeenschap op Facebook voor de huidige en vroegere leden van de groep, maar...dat is een heel ander verhaal.

Hoe vreemd was het om de commune te verlaten en terug te integreren in een meer typische samenleving?
Dat was een teleurstelling. Mijn zus en ik gingen naar Maryland om bij mijn vader te wonen en weer naar de openbare school te gaan en alle normale dingen denk ik. Ik noemde het de stadshel (urban hell). Maar we hebben ons aangepast. Veel vrienden van de commune hebben het moeilijker gehad om er weer bij te horen. Ze droegen zelfs nog de rode kleren. We spraken er gewoon niet meer over, omdat het verhaal behoorlijk bekend was geworden. We voelden alsof we vluchtelingen van iets goeds waren.

Mijn moeder is Osho terug naar India gevolgd nadat de commune was opgebroken. Mijn stiefmoeder daarentegen denkt nu dat Osho in de hel zit te branden. Dat hij een slechte man is geworden die hen allemaal op een dwaalspoor heeft gebracht. En veel mensen denken zo omdat ze hem op zo'n voetstuk hebben geplaatst wat hij niet waar kon maken, waardoor ze zich bedrogen of misleid voelden.

Na de universiteit ben ik naar een paar zogenaamde 'intentional communities' (doelbewuste gemeenschappen) geweest. Dat is een soort verzamelnaam voor een groep mensen die samenwonen en middelen delen. Communes hebben een slechte naam, dankzij een paar mensen.

Hoe ben je in Centraal Washington terechtgekomen?
Ik heb een meisje in South Carolina ontmoet, in een van die doelbewuste gemeenschappen, en uiteindelijk zijn we we naar Chelan verhuisd, waar zij geboren is. Chelan deed me echt denken aan waar wij woonden in Oregon. Zeer vergelijkbare glooiende heuvels,

saliestruiken... de geur van saliestruiken zal me altijd onmiddellijk aan de commune doen denken. Er zijn hier echter geen jeneverbesbomen. Hoe dan ook, nadat die relatie uit was begon ik te daten met Sara die ik jaren eerder in Chelan had ontmoet, dus... hier ben ik.

Ben je als volwassene ooit teruggegaan naar Antelope om te zien wat er nog van over is?
Ja, mijn vader, stiefmoeder en zus en ik besloten er jaren geleden heen te rijden. Misschien ergens rond 2005. Het is nu een christelijk kamp van Young Life. Ze zeggen dat de vinger van God de goddeloze Osho's commune verbrand heeft en vervangen door een christelijke. Het was vreemd om daar te zijn, ik zou zeggen dat minstens 90% van de gebouwen van de commune er toen nog stonden. Wat ik wilde weten is of Osho's ouders er nog zijn. Ze waren daar begraven en hij had haast om te vertrekken voordat hij gearresteerd werd, dus ik weet niet of hij ooit de kans heeft gehad om ze te laten verhuizen.

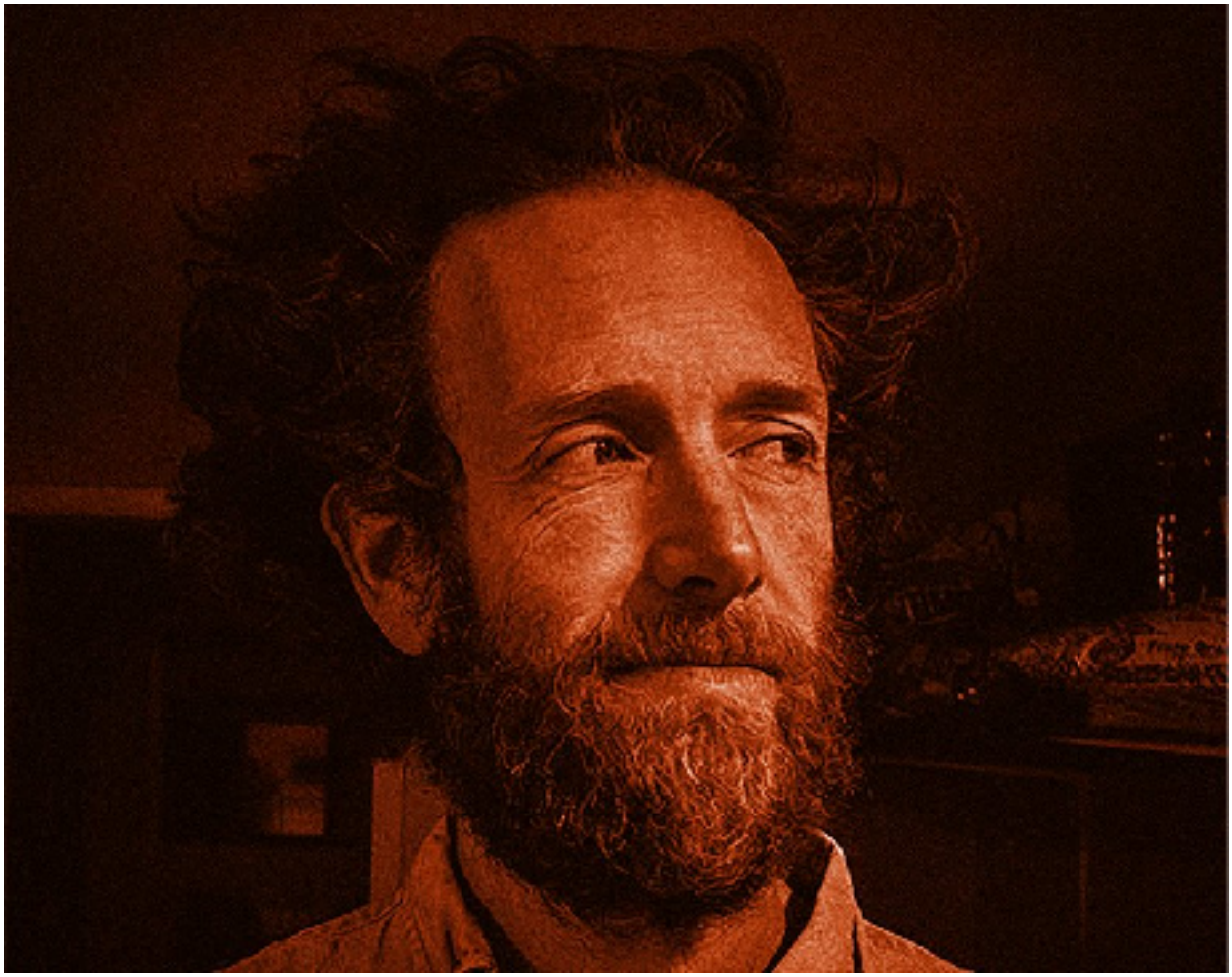

Joss Paddock nu.

Doe je tegenwoordig nog iets aan spiritualiteit?
Ik mediteer graag. Er zijn een paar groepen in Wenatchee waar ik deel van uitmaak, die hun krachten hebben gebundeld in een stille meditatiegroep. Niets te maken met Osho of iets dergelijks, ook al was hij een en al meditatie. En er is een plek vlakbij de Plaza Super Jet die het Little House Dharma Center heet - op 400 Yakima straat. En iedereen wordt aangemoedigd om deel te nemen aan de sessies.

Dus ja, ik zal altijd wel bepaalde dingen meenemen uit die eerste jaren. Zoals ik al zei, het was een hoogtepunt in mijn leven. De commune had natuurlijk veel problemen en daar weten we nu allemaal meer van dankzij Wild Wild Country, maar voor mij is het het verhaal van thuis. Ik verwacht niet dat iemand het eens is met hoe ik erover denk en ik begrijp hoe vreemd het er van buitenaf uitziet, maar veel daarvan komt voort uit onwetendheid en angst. De angst dat we allemaal gehersenspoelde gekken zijn die de manier van leven van anderen willen ontmantelen.

Hoewel, dit wil ik wel zeggen... Osho heeft ooit gezegd dat hersenspoelen misschien niet zo'n slecht idee is als onze hersenen vol met rotzooi zitten.